

Pensionssparande i Länsförsäkringar Liv

Länsförsäkringar Liv är länsförsäkringsgruppens livförsäkringsbolag för traditionell förvaltning. Bolaget ägs av Länsförsäkringar AB och drivs enligt ömsesidiga principer, vilket innebär att resultatet inte delas ut till ägaren utan stannar kvar hos kunderna.

Verksamhet

Länsförsäkringar Liv bedriver livförsäkringsverksamhet, såväl tjänstepensionsverksamhet som övrig livförsäkringsverksamhet. Inom Länsförsäkringar Liv finns fyra olika försäkringskollektiv: traditionell förvaltning (Gamla Trad), ny traditionell förvaltning (Nya Trad¹⁾), Nya Världen och Riskförsäkring. Riskförsäkringskollektivet består av dödsfallsförsäkring, sjukfallsförsäkring, premiebefrielseförsäkring, sjukkapital och olycksfallsförsäkring utan inslag av sparande. Övriga kollektiv är sparandekollektiv och består av försäkringssparande till ålders- eller efterlevandepension. Sparandekollektiven är uppdelade i olika förvaltningsportföljer.

Kapitalförvaltning

I Gamla Trad och Nya Trad placeras sparandet i en mix av aktier, räntebärande placeringar, fastigheter, alternativa investeringar samt andra finansiella instrument. För att sänka den finansiella risken eller för att på annat sätt effektivisera förvaltningen kan det även förekomma placeringar i derivatinstrument. Fördelningen mellan de olika tillgångsslagen styrs av vår långsiktiga marknadsbedömning och balansräkningens riskutrymme i Gamla Trad respektive Nya Trad.

I Gamla Trad är den garanterade räntan hög och huvuddelen av tillgångarna måste därför placeras i obligationer med låg risk. I Nya Trad är den garanterade räntan lägre och därför finns det mer utrymme att investera i tillgångar med högre risk, till exempel aktier och fastigheter. Tillgångar som över tid kan förväntas ge högre avkastning än obligationer.

I Nya Världen placeras sparandet normalt till 70 procent i aktier och 30 procent i räntebärande värdepapper. Den relativt stora andelen aktier ökar möjligheten till god avkastning på lång sikt. Aktieinnehaven i Nya Världen sprids över hela världen för att beroendet av enskilda marknader ska vara så litet som möjligt. För att sänka den finansiella risken eller på annat sätt effektivisera förvaltningen kan det även förekomma placeringar i derivatinstrument.

Över- och underskottshantering

Överskott uppstår om utvecklingen av kapitalavkastning, kostnader för administration och försäkringsskydd, samt skatt totalt sett blir bättre än vad som antagits då försäkringen tecknades. Överskotten i kollektiven Gamla Trad, Nya Trad¹⁾ och Riskförsäkring utgör tillsammans Länsförsäkringar Livs konsolideringsfond. Överskottet kan sedan fördelas till försäkringarna med utgångspunkt från deras bidrag. I kollektiven Gamla Trad och Nya Trad fördelas överskott genom utjämnad återbäringsränta. Inom Riskförsäkring fördelas överskott genom premiejusteringar. För att gardera mot risken för framtida

underskott ska Länsförsäkringar Liv alltid hålla ett minsta buffertkapital. Överskottet för försäkringar inom Nya Världen utgör villkorad återbärning och bidrar inte till konsolideringsfonden.

Om utvecklingen blir sämre än vad som antagits då försäkringen tecknades uppstår i stället ett underskott. Underskott i en försäkring täcks i första hand av övriga försäkringar inom samma kollektiv. Skulle underskott uppstå i ett kollektiv kan förlusttäckning i andra hand ske mellan kollektiven. Förlusttäckning kan ske mellan kollektiven Gamla Trad, Nya Trad¹⁾ samt Riskförsäkring, och från dessa till kollektivet Nya Världen.

Kollektiv konsolideringsgrad

I Gamla Trad och Nya Trad anger konsolideringsgraden förhållandet mellan fördelningsbara tillgångar och det samlade värdet på alla försäkringar med hänsyn tagen till garantier. En konsolideringsgrad över 100 procent betyder att det finns överskott som över tid kan komma kunderna till godo. En viss buffert i form av konsolideringskapital bör dock alltid finnas för att inte negativa marknadsrörelser direkt ska påverka försäkringskapitalet och för att undvika att utbetalningsnivåerna inte ska behöva sänkas direkt under kortare perioder med låg kapitalavkastning. Konsolideringsgraden beräknas separat för Gamla Trad och Nya Trad. Vilket intervall konsolideringsgraden över tid ska ligga inom och dess målnivå, beslutas av Länsförsäkringar Livs styrelse och bestäms mot bakgrund av risknivån på de finansiella marknaderna och risknivån i balansräkningen. Enligt nuvarande konsolideringspolicy, som är samma för Gamla Trad och Nya Trad, ska konsolideringsgraden ligga inom intervallet 100–115 procent. Om konsolideringsgraden ändå hamnar utanför intervallet är målsättningen att anpassa återbäringsräntan så att konsolideringsgraden hamnar inom intervallet inom tre år, med hänsyn tagen till aktuella marknadsförhållanden. I Nya Världen är konsolideringsgraden alltid 100 procent, vilket betyder att allt överskott preliminärt fördelas på kundernas försäkringar direkt.

Återbäringsränta

Återbäringsräntan är den ränta som används för att beräkna värdeutvecklingen på försäkringskapitalet i försäkring med traditionell förvaltning. Gamla Trad och Nya Trad har olika återbäringsräntor. Nivån på återbäringsräntan sätts så att det långsiktiga målet för den kollektiva konsolideringsgraden upprätthålls. Återbäringsräntan återspeglar långsiktigheten i pensionssparande och sätts så att rättvisa uppnås mellan försäkringskollektiven. Genom att hålla inne en del av konsolideringen och inte genast höja återbäringsräntan om kapitalavkastningen varit hög, möjliggörs en jämnare nivå på åter-

¹⁾ Produkten Försäkrad Pension med Nya Trad-förvaltning har villkorad återbärning och är därför undantagen från att täcka underskott i verksamheten, den bidrar inte heller till konsolideringsfonden.

bäringsräntan och en jämnare tillväxt på försäkringskapitalet. Uppgift om aktuella konsolideringsgrader och återbäringsräntor finns på vår webbplats.

I Nya Världen är återbäringsräntan det samma som värdeförändringen på placeringstillgångarna. Placeringstillgångarna värderas dagligen och värdet kan både öka och minska.

Pensionsförsäkringar med garanti

I Gamla Trad, Nya Trad och Nya Världen garanterar Länsförsäkringar Liv en lägsta nivå på pensionsutbetalningen. Nivån på pensionsutbetalningen kan öka med återbäring om avkastningen blir högre än den som antagits vid beräkningen av det avtalade beloppet. Försäkringen har två värden; garanterat värde och försäkringskapital:

Garanterat värde byggs upp av inbetalningar förräntade med den garanterade räntan och antagen riskkompensation, minskat med garanterade utbetalningar samt antagna kostnader för administration, försäkringsskydd och avkastningsskatt. Den garanterade räntan varierar beroende på typ av försäkring, när försäkringen tecknades och i vissa fall när inbetalningarna är gjorda.

Försäkringskapitalet byggs upp av inbetalningar förräntade med återbäringsräntan och verklig riskkompensation, minskat med utbetalningar samt verkliga avgifter för administration och försäkringsskydd. Om försäkringskapitalet i en försäkring är större än det garanterade värdet har försäkringen återbäring.

Återbäring är detsamma som försäkringskapitalet minus det garanterade värdet. Återbäringen fördelas definitivt först vid varje utbetalning från försäkringen. Innan dess är återbäringen endast preliminärt fördelad och är inte garanterad. Återbäringen i Nya Trad¹⁾ och Gamla Trad ingår i Länsförsäkringar Livs riskkapital och kan användas för att täcka underskott i verksamheten eller stärka den kollektiva konsolideringen. Det innebär att försäkringens återbäring både kan öka och minska under försäkringstiden.

I Nya Världen kan inte försäkringens återbäring användas för att täcka underskott i verksamheten, men eftersom placeringstillgångarna värderas dagligen kan värdet trots allt både öka och minska.

Utbetalning

När en pensionsförsäkring ska börja betalas ut räknas nivån på utbetalningarna fram så att försäkringskapitalet ska räcka under hela utbetalningstiden och så att utbetalningarna blir så jämna som möjligt. Nivån räknas om årligen och beloppet som betalas ut kan både minska och öka, men kan aldrig understiga det avtalade beloppet (grundbeloppet/det garanterade pensionsbeloppet). Om utbetalningen behöver sänkas kan sänkningen i Gamla Trad och Nya Trad aldrig bli större än den av styrelsen årligen fastställda procentsatsen, som för närvarande är sju procent per år. Beräkningen tar hänsyn till: värdet på sparandet/försäkringskapitalet, beräknad återstående utbetalningstid, storleken på det avtalade beloppet och aktuell prognosränta.

Prognosräntan ska vara en försiktig prognos om framtida återbäringsränta i Gamla Trad och Nya Trad och påverkar i vilken takt försäkringskapitalet ska betalas ut. En lägre prognosränta i förhållande till faktisk framtida återbäringsränta betyder att pensions-utbetalningarna till en början kommer att vara lägre för att sedan öka successivt. Om prognosräntan är högre än den faktiska framtida återbäringsräntan så kommer utbetalningarna däremot att minska successivt. Nivån på prognosräntan utgår från aktuella avkastningsprognoser och sätts på en försiktig nivå. Uppgift om aktuella prognosräntor finns på vår webbplats. I Nya Världen tillämpas inte tekniken med prognosränta.

Avgifter

Länsförsäkringar Liv tar ut avgifter på varje försäkring för att täcka kostnader för administration, försäkringsskydd, garantier och avkastningsskatt. Kostnader för administration är bland annat kostnader för riskbedömning, skadehantering och försäljning. Avgifterna varierar mellan olika typer av försäkringar.

Ändringsmöjligheter

För vissa typer av försäkringar går det att ändra premiestorlek, tidpunkt för första utbetalning, utbetalningstid och att göra extra inbetalningar. Möjligheterna att göra ändringar styrs av försäkringsvillkoren samt Länsförsäkringar Livs interna regler för ändringar. De interna reglerna för ändringar varierar mellan olika typer av försäkringar och syftar till att säkerställa rättvisa mellan försäkringstagarna och att försäkringskollektivet som helhet inte påverkas negativt. Det interna regelverket för ändringar kan variera över tid.

Återköp

Återköp innebär att försäkringskapitalet tas ut från försäkringen tidigare än avtalat. Länsförsäkringar Liv tar ut en avgift vid ett återköp. Reglerna och avgifterna för återköp varierar mellan olika typer av försäkringar och syftar till att säkerställa rättvisa mellan försäkringstagarna och att försäkringskollektivet som helhet inte påverkas negativt. Det kan i vissa fall finnas försäkringstekniska hinder för återköp. För pensionsförsäkring är möjligheten till återköp begränsad enligt lag.

Flytt av försäkringskapital

Från vissa pensionsförsäkringar går det att flytta försäkringskapitalet till en ny försäkring inom Länsförsäkringar eller till annan försäkringsgivare. Försäkringar tecknade från och med 1 juli 2007 har flytträtt enligt lag. Det kan i vissa fall finnas försäkringstekniska hinder för flytt. Länsförsäkringar Liv tar ut en avgift vid flytt. Reglerna och avgifterna varierar mellan olika typer av försäkringar och syftar till att säkerställa rättvisa mellan försäkringstagarna och att försäkringskollektivet som helhet inte påverkas negativt. Uppgift om avgifter vid flytt finns på försäkringens årsbesked.

¹⁾ Produkten Försäkrad Pension med Nya Trad-förvaltning har villkorad återbäring och är därför undantagen från att täcka underskott i verksamheten, den bidrar inte heller till konsolideringsfonden.